

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadványban átvéve:
 Hónap díra — 10 kor.
 Negyedévi — 40 " "
 Éves díra — 150 kor.
 Negyedévi — 40 " "
 Vidéki postán szállítva:
 Hónap díra — 12 kor.
 Negyedévi — 45 " "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és
 hónap utáni napok kivételével
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 8.
 A szerkesztőség kizárólag visszajáró
 vagy megrendésre nem vállalkozik.
 Hirdetések és hirdetések a
 kiadóhivatalban intézendők.
 Egy sor név ára 5 fillér.

NAGYVÁRAD márcz 30

Munkások és munkaadók.

(K. Ö.) A sztrájkok, melyek — úgy látszik — állandósulnak, Budapesten és Nagy-Váradon részben is arra birták több helyen a munkaadókat, hogy érdekeik védelmére szervezkedjenek. Már magában véve az a körülmény is, hogy a munkások erősebbeknek bizonyuljanak a munkaadóknál és a munka legyőzze a tőkét, különös szociális jelenségnek kell tartanunk. Csak hogy itt kis üzemekekről lévén szó, megérthető jelenséggel van dolgunk. De a szervezkedésnek azt a módját, melyet krimitschani rendszernek neveznek határozottan elítéljük. Ez körülbelül abban áll, hogy a munkaadók védő és támadó szervezetet alkotnak, mely az ártatlan munkást épp úgy sújtja, mint a bűnöst. Ha a szabómunkások sztrájkolnak akkor a cipésmesterek is kénytelenek a munkásaikat elbocsájtani. Ha a budapesti munkaadók erre a térére lépnek, sem magoknak, sem a szociális életnek nem tesznek szolgálatot.

Azt senki sem vitatja, hogy a munkaadóknak nem áll jogukban a védekezés. Védekezzenek, az igazság fegyverével, a szociális érdekek szem előtt tartásával és annak a viszonyoknak méltányos

mérlegelésével, mely a munka és tőke között van.

A harcba beleszólt az ipari érdekelt-ség legelőkelőbb képviselője, az Országos Iparegyesület. Az Országos Iparegyesület határozottan a munkaadók mellé állt. Helyesli a munkaadók ezirányu szervezkedését és a kereskedelemügyi miniszterhez intézett felterjesztésben kívánja, hogy az ipartörvényben meglevő intézkedések a sztrájkoló munkások ellen szigorúan alkalmaztassanak és hogy a sztrájk az összes állami és hatósági szállításoknál vis major-nak ismertessék el.

Az utóbbi követelés ellen, a mennyiben a sztrájkot nem a munkaadó kapzsisága okozta, méltányosságból nem tehetnénk kifogást. Ellenben az ipar-törvényben foglalt az az intézkedés, mely a jogtalanul kilépett munkást a munkábaállásra kényszeríti, a gyakorlatban, ha meg is volna valósítható, eredményre alig vezetne. Amiért is szükséges a sztrájkok törvényhozási rendezése. Mert egyrészt nem szabad a munkásokat ettől az egyetlen védőeszköztől megfosztanunk másrészt a munkaadót sem lehet a fegyvereiben nem válogató munkásszervezetnek védtelenül kiszolgáltatni.

Mielőtt azonban a munkaadók a munkakizárás veszedelmes fegyveréhez hozzá nyulnának, kötelességük mindazt megtenni,

ami a békés kiegyenlítést lehetővé teszi. Németországban pl. a munkaadók csak akkor alkalmazták a munkakizárást, ha az összes munkások 15 százalékánál több, tizennégy napnál tovább sztrájkol. Ezzel még nem azt akarjuk mondani, hogy a fenebbi esetben a munkakizárás jogosult, csak rá akarunk mutatni arra a méltányossági szempontra, mely a német munkaadókat vezérli, szemben a mi munkaadóink idegességével.

A védekezésnek egy másik fajtája, melyről a mi munkaadóink eddig semmit sem tudnak, a sztrájk elleni biztosítás. A szervezetbe lépett munkaadók kártalanítási alapot létesítenek, melyből a sztrájkjal sújtott munkaadó kártalanítatik.

Ezeket és sok más intézkedést kell a mi munkaadóinknak foganatosítaniok, míg azt mondhatják, hogy a magok részéről mindent elkövettek a béke érdekében és hogy jogosulttá lett a munkakizárás.

A mai válságos közgazdasági viszonyok között kerülni kell mindazt, a mi a megélhetést még nehezebbé teszi. Ez szól úgy a munkásoknak, mint a munkaadóknak. Hibáznak a munkások, ha a munkaadó szorult helyzetét béremelés kicsikarására használják ki, de hibáznak a munkaadók is, mikor előnyös helyzeteket a munkások leigázására használják

A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlom, hogy Nagyváradon, Fő-utca, Város-Bazár, 2. szám alatt

694

a perzsa szőnyegek nagyáruháza megnyilt.

Legszolidabb kiszolgálás. Rendkívül nagy választék különlegességekben, valamint olcsóbb darabokban. Legszolidabb kiszolgálás.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A félreértés megszűnik.

Írta: Hantke Emil.
(Vége.)

— Csak maga miatt és anélkül, hogy eszembe lett volna idejönni. Ha vissza tud emlékezni, már van egy pár hónapja, hogy nem láttuk egymást. Pedig azok után mik ezt a hossz-as nem látást megelőzték, sohse hittem volna, hogy az igaz lehessen, a mi bekövetkezett. Mert tudja nem volt elég, hogy nem beszélhettem magával, nem láthattam magát, de olyanokat hallottam, sőt egyenesen, minden kétséget kizárólag mondtak el nekem magáról, hogy ez minden reményemet elrabolta.

— És ezeket a mondásokat nem mondhatja el nekem?

— El fogom drága Irmuska. De engedjen meg csak akkor, ha én magam meggyőződom

azok ellenkezőjéről... Hát nem kívánom soha senkinek azt a nyugtalan lelkiállapotot. Nem kellett én nekem semmi a világon. Képes voltam elülni órák hosszat a maga arczképe előtt és tündődni azon, hogy ez az Irmuska lenne az a lány, kinek megfogadtam, hogy más nem lesz a feleségem csak ő. De aztán ez a vad kétség-beesés kezdett idegessé tenni, meg a dacz is felülkerekedett bennem. Ha te úgy, akarom mondani, ha maga úgy...

— Hogy közbeszóljak, nagyon csalódtam magában Bandi, ha így beszél és így gondolkozik rólam.

— Engedjen meg, de ha az embernek nincs más társa csak a sötét gyanu, akkor a legtisztább anyagot is gyanus képen látjuk. Elég az hozzá, kezdtem határtalanul zúllani. Mintha az ember avval megvizsgálná magát, hogy készakarva igyekszik az egészségét aláásni. De hát ezt így szokták!

— De azért még mindig nem tért arra, hogy hogyan került most ide?

— Kinn voltam itt a szomszéd faluban Lomboséknál névnapon.

— Hisz ott lány is van?

— Igen, egy szép barna kisleány. A névnap, illetve a néveste kellemesen és olyan jól eltelt, hogy egy cseppet sem aludtunk. En reggel avval a föltett szándékkal, hogy a hivatalból el ne maradjak kihajtatok az állomáshoz és véletlenül arra a vonatra ültem fel a melyik jött hazulról és nem arra, a melyik vonat ment volna haza. A kocsiszakaszban elaludtam és akkor ébredtem fel csak, mikor ide megérkeztünk az állomásra. Így kerültem én ide és még egyszer kérem, hogy ne rója fel gyűrött, kuszált és zúllott külsőmet.

— Na igazán ez érdekes dolog. Képelem, hogy mennyire sajnálja most, ha már nem lehet a hivatalban, hogy miért nem maradt akkor ott Lomboséknál a szép barna kisleány mellett.

— Az csak attól függ, hogy szívesen látnak e itten.

Megérkeztek a tavaszi újdonságok Róth M. utóda

kalap, uridivat üzletében. Férfi fehérneműek rendkívül nagy választékban ésmérték szerint is gyorsan készíthetők

Férfi- és nő-czipők kizárólag legjobb kivitelben.

ki. A modern munka és termelési viszonyok között úgy is le kell mondani, amiről egyes idealisták álmodnak, mintha a társadalmi békét a patriarchalizmus alapján lehetne biztosítani. Amit elérhetünk, az az, hogy a munkás és munkaadó közötti viszonyt a különös érdekek és az összetartozandóság érzete alapján rendezhetjük. Ez alapját képezi a társadalmi békének. Ide azonban mértéklet és méltányosság kell minden részről. A Krimitschani és a budapesti eset azonban nem erre vall.

Kereskedelmi konferenciák.

A külügyminisztériumban a két kormány szaktanácsai lovag *Sucara* külügyminiszteri osztályfőnök elnöke alatt ma is folytatták a vám- és kereskedelmi konferenciákat, amik a napokban érnek véget. Ekkor küldik el Rómába és Németországba azokat a diplomáciai jegyzékeket, melyek Ausztria és Magyarország kereskedelempolitikai kívánságait tartalmazzák.

A végleges olasz szerződés máris nagyon különös kilátásokkal biztat. *Mizraglin* szenátor, Olaszország kiküldöttje azt az álláspontot vallja, hogy a *borderán-klauszula* megnyitása a szerződés megkötésére az egyetlen mód. Hát pedig ezen az egyetlen módon egyáltalán nem lehet Magyarországnak belemenni a szerződés megnyitására. Hogy a magyar kormány ilyen körülmények közt tudni fogja a köteleességét, azt elvárja tőle az ország.

Az Olaszországgal folytatandó tárgyalásokban a következő cikkek és termények váma játszák szerepet: bér, déligyümölcs, gyümölcs, főzelék, selyem, árpa, maláta, só és fa. Az első öt cikknél Olaszországnak, az utóbbiaknál nekünk van nagy kivitelünk. Ugy a behozatalnál, mint a kivitelnél csakis főképpen a magyar gazdaság van érdekelve.

A keletázsiai háború.

Az orosz főhadiszállás.

Berlin, március 30. A Berliner Tageblatt közli, hogy a kelet-ázsiai orosz hadsereg főhadiszállása most Liaojung. A hatóság távirati rendeletet kapott, hogy sürgősen rendezze be Kuropatkin szállását. A város egy nagy haditábor, amelyből naponta indulnak ki a csapatok minden irányban. A kínaiak készségesen szolgálnak és dolgoznak az oroszok számára, nyilván azért, mert megrettentek az oroszok nagy haderejétől.

Oroszország és Kína.

Berlin, március 30. Pétervárról táviratozzák, hogy Oroszország Kínától kárpótlást fog követelni, mert több kínai kitűtőben japán hajók hadi dugárut vesznek fel. Verescsagin, Kurapatkin barátja figyelmeztette a hadügyi kormányt, hogy sietve küldjön újabb csapatokat a harcztérre, mert Japán végső esetben 600.000 főnyi sereget képes talpra állítani.

London, március 30. A Daily Mail jelenti Kobeből e hó 29-ről: Togo tengeruagynak a múlt vasárnapi közdelemre vonatkozó jelentésében az áll, hogy megkísérelték Port-Arthur kikötője bejáratának elzárását az orosz ágyuk tüze között. Azt azonban elismeri Togo, hogy az elsüllyedt japán gőzösök között maradt annyi hely, hogy az orosz hadihajók átmehtek.

Pétervár, március 30. Az orosz távirati ügynökség tudósítója jelenti tegnapi kelettel a mukdeni főhadiszállásról: Erkezett jelentések szerint, mintegy 10.000 japán lépte át Csincsangang folyót Korea északi részében. Ellenséges járőrök Csönggesu közelében és a kazáni uton bukkantak fel. Azt híresztelik, hogy 5000 japán vonul elő északfelé Csöngcsungból. Kazánt japán gyalogság szállta meg. A japán lovasság kerüli a kozákokkal való összeütközést. Két japán rábeszélte egy Pokdungában álló koreai századot, hogy az oroszokat ne bocsássák be oda.

A japán országgyűlés.

Tokió, március 30. Az országgyűlésen Jamamoto tengernagy nagy tetszés közben olvasta fel Togo tengeruagynak a Port-Arthur ellen intézett hatodik támadást és felemlítette Miroi hősi halálát. Jamamoto tengernagy hangsúlyozta, hogy Port-Arthur elzárása igen nehéz

s a terv még nagyon messze van a kivitelől. Makarov tengernagy megérkezése óta fellobbant a harci kedv Port-Arthurban. Azt hiszi, hogy az oroszok elhagyják a kikötőt és megtámadják a japán hajóhadat.

A kamara egyhangulag határozati javaslatot fogadott el, amelyvel felhatalmazza a kormányt, hogy a megkezdett uton haladjon tovább. A hajóhadnak elismerését fejezi ki, továbbá amaz elhatározásának ad kifejezést, hogy semminemű költséget sem kímél a háború folytatására. A miniszterelnök köszönetet mondott a képviselőknek. Az ülés folyamán több képviselő megkísérelte Ogava képviselőnek kizárását kieszközölni, ki rövid idő előtt Akama kizárását kívánta. Akama barátai kijelentették, hogy alaposabb az Ogava, mint az Akama ellen való gyanu, hogy az oroszoktól pénzt fogadott el.

Rövid, heves vita után nagy többséggel elvetették az Ogava kizárására vonatkozó indítványt.

New York, március 30. «New Herald-hoz» érkezett távirat szerint a Csöngern folyónál apró csatározás volt oroszok és japánok között. A japánok védett helyeken fogadták az oroszok tüzelését, a mely teljesen ártalmatlan volt. Még a folyó-partra kivezényelt őrszemeknek sem esett semmi bajuk.

Vladivosztozk helyzete.

Pétervár, márc. 30. Mikor Vladivosztokot először bombázták, a japáni haderő, illetőleg a japáni flotta az Askold nevű sziget mögött volt elrejtve és onnan tört elő a támadásra. Ez a támadás nagy riadalmat keltett a városok vadászegyleteiben. Amint ugyanis egy vladivosztoki lap írja, a Vladivosztoktól 45 kilométer távolságra levő Askold-szigeten körülbelül 3000 darab dámszarvas található, és pedig olyan faj, aminő sehol másutt nincsen. Ennek a szarvasállománynak az értéke kincsekért ér. Eppen úgy vigyáznak a szigetlakók erre a ritka fajra szarvasállományra, mint a hogy őrzik blige lovecsai őserdőkben a már szintén kihalt félben levő anerochokat. Ha ezeket az állatokat ezeken a szigeteken kipusztítanák, akkor a szibériai dámvadakat legfeljebb iskolás könyvek mintázataiban lehetne csak megtalálni.

Ezen állatok értéke nem is annyira ritkaságuk, mint inkább pompás formájú agancsokban keresendők. Ezeket az agancsokat páronként 3—500 rubelért árúsítják. A vladivosztoki

— Mert ha nem, hát maga eleget tevén köteletségének, hogy ha már véletlenül is ide került, meglátogatott bennünket . . . De Bandi. Hát mi lelte magát tulajdonképpen? Ez a hideg hang, ez a kihívó modor, rászolgáltam én erre? Adtam rá okot?

— Hát, ha már itt tartunk megmondom. Arról meg kell győződnie lennie, hogy én magát nagyon szeretem. Es most képzelje el, hogy mikor tudtam azt, hogy magában ezek az érzelmek felőlem szintén megvannak, akkor jóakaróim előállanak, hogy ne járjak maga után. Mondtak sok mindent. Még magát is kisebbitették, hogy nem méltó hozzám, és mikor látták, hogy nem boldogulnak előálltak, az utolsó ütőkártyával. A szülők úgy sem egyeztettek ebbe a házasságba, mert már van kismegelőzöttük, a kihez maga is vonzódik és legfőképp nem lenne a házasságból semmi azért, mert tudják, hogy én ezt érdekből csinálnám.

— Es maga ezeknek szentül hisz?

— De hát mit csináltam volna. Volt csak egy iczi kis adatom, mely az ellekezőjét bizonyította volna? Hiszen minden oly szépen játszott ellenem, hogy a mende-mondáknak tel-

jes igazuk látszott lenni. De legfőképp igazat adott nekik az a körülmény, hogy magával soha összejönni nem tudtam, a gyanu és kétség pedig jobban-jobban körülvevett, úgy hogy minden reményem felhagytam.

— Es ha véletlenül ide nem kerül, most is ebben a meggyőződésben marad?

— Irmuskal! Hisz a mit most mondtam, a legfenyesebb czáfolat. Hogy ne maradhassak ebben a meggyőződésben, akkor . . .

— Hát még jobban körülírjam? Na jól van! Megérdemelné, hogy most jöjjenek elő ezek a körülmények . . . Tehetek én róla, ha Bandi ur oly bátor, hogy mindent a véletlenre bíz? Még nem tudok rá esetet, hogy ha valaki hozzánk jött, valami baja történt volna. De Bandi urfi félt. Jobb szerette, ha Irmuska be-megy Iloaka mamához és ott jön vele össze. Ez kényelmesebb Bandinak is, mert nem kell neki kijönni Poragyagosra. Persze, hogy most sokáig nem volt beun dolgom, hát Bandinak mindjárt meg volt a véleménye.

— Nem mondaná meg édes angyal, hogy micsoda?

— Nem! Találja ki!

— Hát a lett volna a véleményem, hogy maga engem nem szeret?

— Bizony ilyenek után is megérdemelné. Mert ha oly nagyon szeret, mint a hogy mondja, akkor minden akadályt legyőzve iparkodott volna a jóakarók tanácsának ellenkezőjéről meggyőződést szerezni. De különben nyugodtan szerezhet még most is. Nem! Ő a nagy szeretetben elkívánja, hogy én itt távol tőle, a szegény, gyenge lány igyekezzem az ő szívének nyugalma megőrizni. Es hogy ezt nem tudtam megtenni, hát még szemrehányásokkal, panaszszal áll elő. Na Bandi urfi feleljen, ki a nagyobb bűnös?

— Drága jó Irmuska, mondtam én mindig, hogy maga egy angyal. Es ha így van a dolog, akkor én egy háládatlan teremtes vagyok, és hogy ebbe a hibába többet sohse essek, minden szabad időmet itt fogom maguknál tölteni. Mivel pedig most már szent a béke hát akár engedi, akár nem.

— De bizony nem, mert a száján csak úgy ömlik a borszag.

— Hát akkor csak azokat az aranyos kacsoit.

Megérkeztek a husvéti ünnepekre női-, férfi-, gyermek-czipők, uri és fiu kalapok, férfi-
ingek, nyakkendő ujdonságok, keztyűk, harisnyák stb.
-lösmert jó minőségben és óriási választékban, melyek feltűnő olcsó árban árusíthatnak el. **Fábry Testvéreknél** Olaszi, Fő-u., szerezhető be.
445 Telefonszám 76.

vadászok, akik ezt a területet bérben bírák, nagyon félnek attól, hogy a japánok a szigetet megszállják s ezt a becses vadállományt hadicélokra használják fel. Ez a félelem alaposnak mutatkozik.

Az első ágyuzások után Vladivosztk most eléggé nyugodt állapotban van, bár a város belső képe egy kissé kihalt, mert a lakosság egy része Kabarovszkba és Nikolszkba menekült. Atvonuló csapatok élénkítik csak az utcákat.

De utóbb, amióta egy pár kínai ruhába öltöztetett japán kémeket fedeztek fel, azóta az orosz csapatok valóságos hajtóvadászatot tartanak a japán kémek ellen a város területén.

UJDONSAGOK.

TAJEKOZTATO.

Apr. 14. Kath. Szabad Liceum záróünnepélye.
Prohászka Ottokár dr. szónoki beszédével (estély.)
April. 15. Szigligeti társaság közgyűlése.

Tisztelettel kérjük azon előfizetőinket, kik a mult, valamint a jelen évről hátralékban vannak, hogy előfizetési díjaikat mielőbb kiegyenlíteni sziveskedjenek.

* **Nagycsütörtök.** Az utolsó vacsorának, a legméltóságosabb Oltáriszentség szerzésének emlékeztető üli ma a kath. egyház; azonban a gyászos időszakra tekintettel, nem fejt ki azt a pompát, mely e napot megilletné, hanem más napon ad örömeinek kifejezést. A székesegyházban ma az ünnepélyes szentmisénél **Szemrecsányi Pál** váradi püspök olajat és kryzmát szentel. A szentmise után a püspök megmossa 12 aggastyánnak a lábát. A szentmise alatt a Gloriánál elnémolnak a harangok, jelképezvén a mély gyászt, melyet az egyház ölt. A 12 apostolt délből megvendégeli és meg-

— Azt igen, de egyben ígérje meg, hogy többet ilyen állapotba nem kerül a szemem elé. Es azt se halljam meg többet, hogy Lomboséknál volt. Ertette?

— Igenis!

— Most pedig én kimegyek a konyhába. Maga addig menjen az apa szobájába, úgy is oda van a tanyán, hozza magát rendbe, aztán talál ott szódát is és mossa ki a száját, hogy ne érezzen úgy az az utálatos bor szag.

— Okvetlen megteszem.

De ideje is volt, hogy bevégezzék beszédjüket, mert az ajtó nyílt és belépett rajta a mama.

— Kezeit csókolom nagyságos asszonyom!

— Hozta Isten! Hát maga Bandi, hogy mert idejönni? Régen itt van már? Lássá ez az Irma meg sem kínálta egy kis pálinkával!

— Jé pedig megakartam...

— És nem hogy átüzent volna a cseléddel utánam, hogy most egy személylyel többen leszünk ebéden...

— Hogyne üzentem volna!

— Pedig az nem volt ott.

— Jaj igaz, most jut eszembe, hogy azt is csak akartam.

ajándékozza a püspök. — A premontrei-rend templomában, valamint a Szent László templomban és Velenczén szentmise, oltárfosztással s délután Jeremiás siralmi.

* **A püspöki coadjutorok kinevezése.** Az **Országgyűlési Értesítő** cz. könyvatos a coadjutorok kinevezéséről a következő czáfólatot közli. Egyik-másik estilap azt híreszteli, hogy egynemely püspökséghez coadjutor kirendelése volna tervbe véve. Mint beavatott helyről értesülünk, e híreszteléseknek semmi alapjuk nincs és hogy e hírek a fantázia szüleményei.

* **Az adóbehajtások kezdete** veszedelmesen közeleg. Szombaton a főrendiház is elfogadta az ideiglenes fölhatalmazási javaslatot. A képviselőház formai tilésén bemutatott a főrendiháznak erre vonatkozó tizenetét. Erre nyomban összeül az összegyűzető bizottság s felterjesztik az országos határozatot szentesítésre. A szentesítés alig fog sokáig késni s így pár nap múlva abban a szerencsés helyzetben leszünk, hogy fogadhatjuk a rég nem látott végrehajtók szives látogatását.

* **A legbüszkébb káplárok** most az egész garnizonban az önkéntesek, kik tegnap a káplári vizsgát sikerrel megállották. A vizsga báró **Karg János** ezredes jelenlétében folyt le s kitűnően sikerült. A végeredményt **Hubinger János** kapitány iskolaparancsnok azonnal kihirdette, mely szerint az 50 vizsgázott önkéntes közül **tíz kitűnő** eredménnyel végezte az iskolát és negyvenkettő lett káplárrá. Csillag nélkül senki sem maradt közülük. A páratlan eredmény az iskolaparancsnok és a tanári kar buzgalmanak eredménye. Előadó tanárok voltak: **Hubinger János** kapitány, **Werner Jenő**, **Krájcsovic János**, **Papp Kovács Ferencz**, **Reibe Viktor**, **Jávorszky Kázmér** főhadnagyok és **Wellwart Efraim** hadnagy.

Az új káplárok névsora a következő:

Dr. Krüger Jenő (kitűnő első), **dr. Vámos Ferdinánd** (kit.), **Grósz Andor** (kit.), **Klein Mózses** (kit.), **Kertész Menyhért** (kit.), **Jakabfi Lajos** (kit.), **Freiberger Bón**, **László Lajos**, **Doffek Emil**, **Rátkay István**, **Lówy Armin**, **Váradi Jenő**, **Incze György**, **Bart István**, **Jancsó Béla**, **Székely Ödön**, **Eckstein Hermann**, **Nyeste István**, **Fejér Zoltán**, **Tóth Béla**, **Pallay Eadre**, **Stiffmájer Lajos** a 37-ik gy. ezredből; **Kovács Lajos** (kit.), **Buzesko Antal** (kit.), **dr. Völgyi János** (kit.), **Szávics Sándor** (kit.), **Kucsora János**, **Majsay Lajos**, **Szlinka Ervin**, **Moór Károly**, **Czeisz Pál**, **Gál Dezső**, **Rozsáli Ferencz**, **Szabó Jenő**, **Könyvesi Dezső**, **Mihó Kálmán**, **Bálint István**, **Krái Lajos**, **Szűcs Lajos**, **Kiss Imre**, **Pálfi Dezső**, **Tary Dezső** a szegedi 46. gy. ezredből beosztott önkéntesek.

* **A vízvezeték kibővítése.** A vízvezeték kibővítési munkálataira vonatkozólag Nagyváradi város törvényhatósága akként intézkedett, hogy ha Madarász és Flanta vállalkozók hajlandók a legolcsóbb: 22%-os engedménnyel a munkálatokat elvállalni, a tanács velük kösse meg a szerződést. Madarász és társa elfogadták a 22%-os árat s ez alapon a városi tanács utasította **Dús László** városi főügyészt, hogy nevezett vállalkozóval kösse meg a szerződést.

* **A vágóhid átalakítása.** A nagyváradi közvágóhídon levő jégkamrák elejétől kezdve rosszul működnek s a mészárosok bár fizetni kötelesek a jégkamara és hűtők díját, azokat nem vették igénybe, mert pár óra alatt meg-

romlik bennük a hus. Most aztán a város vilamos berendezésre akarja átalakítani a hűtőkészüléket és jéggyárral együtt berendezni. **Gerő Armin** főkapitány e tárgyban értekezletet hívott össze, amelyen **Ragány János** főszámvevő, **Kőszeghy József** főmérnök, **Moskovits Miksa** mérnök, **Alexander Lajos**, **Fröhlich János**, **Czeplédy Jenő**, **Oláh Ferencz** és **Plesz Aron** vettek részt. **Kőszeghy József** főmérnök ismertette a tervezetet s műszaki leírást. A hűtőt **Linde-féle** rendszerrel akarják építeni; a régi hűtő mellé jönne a gépház, 30 hűtőkamra lenne s ezek közül 10 nagyobb. A jéggyárral együtt 116400 koronába kerülne. A hűtőkamarákban egyszerre 536 métermázsas húst lehet elhelyezni; a jéggyár pedig naponta 60—80 métermázsas jeget készít. Az építés és átalakítás 4—5 hónap alatt elkészülhet. Az új berendezés bevételét 20315 koronára vették fel s így 5382 korona deficit lenne, de most is 6000 koronát ad ki a vágóhidra a város. A jégeladás azonban még nincs beszámítva s ebből a hiány megtérül. Az iparosok egy része különösen arra kért felvilágosítást, hogy a mostani díjaknál magasabb összeget nem kell-e fizetniük. **Ragány János** pedig a sertésvágóhid felállítását sürgette. Az értekezlet kimondta, hogy a hűtőkészülék és jéggyár felállítását szükségesnek tartja, valamint szükséges a vágóhídi szabályrendelet átdolgozása. A hűtőkamrák díja aránylagosan terület szerint és a levágott jószágok darabja után állapíttassék meg.

* **A szikvizadó kezelése.** A város a mult év közepén vette házikézelésbe a szikvizadót. Azóta a bevétel teljesen igazolta azok álláspontját, akik a házikézelés mellett küzdöttek. A szikviz szabályrendeletet is módosította Nagyváradi városa s azt a miniszter jóváhagyta. Az új szabályzatot március 10-én már életbe is léptették. A városi tanács kiadta az utasításokat a városi fogyasztási adóhivatalnak.

* **A villamosvasut Össziig.** A nagyváradi közuti vasut részvénytársaság már korábban engedélyt nyert, hogy a lendő nagyváradi vilamos vasut **Teleky** utcái végállomásától az Össi-i vasut állomásig kiépíthesse a vilamosvonalat. Ezáltal Nagyváradi három vasuti állomással nyer összeköttetést. A kereskedelmi miniszter a vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre meghosszabbította.

* **Uj rend a várnál.** Nagyváradi város új vámsabályzatát a miniszter tudvalevőleg jóváhagyta. A városi tanács tegnap intézkedett az új szabályzat életbeléptetése iránt. Egyben elrendelték, hogy a szabályzatot kinyomattják s összehívják a vámfelügyelő-bizottságot, hogy az életbeléptetés módzatait állapítsa meg.

* **Harcz egy pászkasütődében.** **Balogh Lajos** városi rendőr tegnap délelőtt tizenegy óra tájt **Szacsavay** utcán kézbesíteni járt. Utközben többek felszóllították, hogy siessen a **Kis-Pecze** utca 4. szám alatt lakó **Lefkovits Sámuel** pászkasütőhöz, mert ott két ember gyilkolja egymást. A rendőr oda sietett s ott alapos verekedés tártul szeméi elé, **Róth Kálmán** rendőrileg többször büntetett és Nagyváradi város területéről kitiltott csavargó és **Rozenfeld Kálmán** foglalkozás nélküli egyén, utóbbi hottal és késsel is fel volt fegyverkezve, püfölték egymást. A rendőr szétválasztotta a verekedőket, de **Rozenfeld Kálmán** megtámadta

A legjobban ajánlható az úri közönségnek ruha-beszerzésre

MITTEILER EDE

angol divat férfiszabó-czég

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be

Nagyvárad,
Fő-utca.
(Uri Casino-épület).
TELEFON 520.

mely angol szövetekből a legujabb szabás szerint a legszebb kivitelben készít **férfi-öltönyöket**, s minden e szakba vágó ruháneműeket. — Női costümekre valódi angol **SZÖVETEK** nagyválasztékban.

ő, földre teperte és talán agyonveri, ha *Lövin-ger* Samu biztosítási hivatalnok többet magával segélyére nem siet a rendőrnek. Időközben elérkezett Szilágyi Sándor rendőr is, azonban Rozenfeld azt is megtámadta, mire a rendőr kardját használta s Rozenfeldet megsebesítette. Végre is kellő számú rendőr segítségével Rozenfeldet és társát behozták a rendőrségre. Azonban Rozenfeld itt oly erőszakosan viselkedett, hogy kényszerzubbonyba kellett őt tenni, majd azután fejsebe bekötése után kórházba szállították, társát pedig lezárták. Mindkettőjük ellen megtörtént eljárás történt folyamatba a rendőrség.

* Halálozás a menhelyen. *Schwartz* Regina helyi illetőségű 35 éves, lakás és foglalkozás nélküli nő ki epileptikus bántalmakban szenvedett a régi rendőrségi épületben levő menhelyen tegnap reggel 8 és 9 óra közt több roham után kiszenvedett. Holttestét hullaházba szállították.

x Minden külön értesítés helyett *esulton* hívom fel a t. közönség figyelmét azon körülményre, hogy az idén a keresztény és izraelita *husvét* összeesik, minek következtében *csipő*, *kalap* és *férfi-divatárú* üzletem — különösen a *közvetlen ünnepelőtti napokban* — *oly nagy-mérvű látogatottságnak szokott* — hál' Istennek — *örvendeni*, hogy jobb vevőimet sem részesíthetem *olyan nyugodt kiszolgálásban*, a minőben egyébként szeretném. Ennélfogva felkérem *jobb vevőimet*, hogy szükségletüket — a *nyugodt és kellemes kiszolgálás érdekében* — legalább 8—10 nappal az *ünnep előtt* beszerezni sziveskedjenek, már csak annál is inkább, mert üzletem a *nagyhét csütörtök, péntek és szombatján zárva lesz*.

Különösen kérem azon t. vevőimet, kik nálam *könnyre szoktak vásárolni*, hogy bevásárlásaikat néhány héttel az *ünnep előtt* eszközjék!

Midőn még megjegyzem, hogy *minden szakmámba vágó cikkből a legszebb tavaszi újdonságok már megérkeztek*, vagyok tisztelettel:
Leitner Lázár. 673

x Tisztelettel hívjuk fel lapunk olvasóinak szives figyelmét **Sz. KOCSIS JÁNOS** katonai, egyenruházati, férfi-szabó cég lapunk mai számában közölt hirdetésére. 606

x Figyelmeztetjük olvasó közönségünket, hogy most **Háasz Manó** kézmű és divatárúházában (Zöldfa-utca elején) óriási mennyiségű női férfi és gyermek ernenők, ugyiszinte női férfi és gyermek harisnyák bámulatot keltő árban lesznek elárúsítva. 64

Nagyváradtól—Velenczéig.

— A kereskedelmi iskola tanulmányutja. —
Velence, márcz. 27.

II.

Szombaton, 26-án délután még megnéztük Finnében a csokoládé gyárat. Maga az igazgató volt szives minket kalauzolni s még meg is vendéglét egy kis ostyával és czukorkával. Onnan haza érkeve, egy órai szabad időnköt bevásárlásokra és pakolásra használtuk. Vacsora után a kikötőbe mentünk s fél 9 órakor felszálltunk a minket Velenczébe szállító *Hegedűs* hajóra.

Egy jó negyedórai várakozás után elindultunk.

Kénytelenek voltunk fedél alatt maradni, mert fujt a szél s esett az eső. Figyeltük mint távozik a hajó messzibb és messzibb a szárazföldtől. Finne eltűnt a láthatárról s még csak a világító torony fénye látszott meg sokáig.

A szél következtében a hajó ingása a szokottnál nagyobb volt, s az utasok javarésze tengeri betegséget kapott.

Érdekes volt az, hogy a kik lementek a háló fölkéikbe, egymásután szaladtak föl, mert lőnn jobban inog a hajó. Még érdekesebb volt éjjeltájban szemlélni a távolból a pólai világító toronyt. Azután nyugalomra tértünk. Az éjjeli

élet a hajón megszűnt. A daloló horvát ifjak is elálmosodtak.

Reggel már mind fölmentünk szétnézni. Csunya idő volt, a fedélzetet nem használhattuk. Végre fél 6 óra tájban megpillantottuk a »tenger tündérét« a tölgyfa czölöpökre épült »hableányt«, **Velenczét**.

Hajónk horgonyt vetett. Vártuk míg csomagjainkat a finácok átvizsgálták, azután egy policzaj megkécczeruzáta a bélyeget. Majd átszálltunk a gondolákba s a doge palota előtt várakoztunk egymásra,

Onnan a Hotel Sandwirthba mentünk.

Reggeli után elindultunk a város megtekintésére.

Szemlénket a doge-palotával kezdtük. Mennyi kincs, mennyi vagyon fekszik abban. Az építkezés szépsége, a világ leghiresebb festőinek elragadó képei — valóban bámulásra készítenek. Végig jártuk az összes termeket s hallgattuk a képekre s termekre vonatkozó magyarázatokat. Hogy melyik volt a legszebb, azt megmondani nem lehet. Mikor azt láttuk, hogy annál a teremnél nincs szebb, akkor vezettek minket még szebbe, még érdekesebbe. Össze jártuk a börtönöket is.

Majd átmentünk a muranói üveg és porcellán gyárba, hol 1500 munkás dolgozik. Végig néztük, mint készítik a mozaikmunkákat, a velencei gyöngyöket stb. Majd a kész árukat néztük meg vagy 10 teremben s átmentünk a **Szent Márk templomba**.

A Szent Márk-tér a nemzetközi látogást fogadó szalon. A térről nézve a templomot, ott látjuk Róma, Byzancz, Egyiptom izléseit összeolvadni. Majd kukoricza szemét vetünk, s ettették a Szent Márk-tér galambjait. Egy elragadó szép olasz leány, a szájába teszi a kukoriczát s a galamb a vállára szállva szedegeti ezt onnan. Nem érdekes kis jelenet ez? Majd a Piazzán keresztül ebédelni tértünk. Ebéd után figyeltük a népeletet. Ünnepe nap legjobb alkalmunk volt reá. — Alig lehet járni az utcában s tereken, annyi az ember. Majd egy színházhoz térünk be. Ezeknek ugyan kivülről nem igen van színház kinézésük. Mikor sötétedni kezdett, négyes csoportokban fölültünk a gondolákra. Most jött a szép holdvilágos csendes este. Gondolánk lassan siklott fölfele a **Canal Grande** csatornán. Egy utcai énekes csapat, négy férfi és egy nő — gondolára szállottak s kísérték minket. Énekeltek s éneküket gitárral kísérték. Elénekeltek a Santa Lucziát, énekeltek előttünk ismeretes operett részleteket s mi — gyönyörködöttünk s tapsoltunk. Es milyen szépen énekeltek!

Nem csodálom, hogy a legjobb énekes színészek olaszok — mily gyönyörű hangjuk van! Bizony a mi színészeink aligha meg nem irigyelők. Es minő kifejlett technikával rendelkeznek.

Hallgattuk a gyönyörű énekszámokat, melyeket csak a víz loccsanása zavart. Van ebben valami magasztos poézis, mely nyomokat hagy lelkünkben. El tudunk feledni bűt, bánatot — s egyedül a jelen benyomásainak élünk. Van ebben valami sajtáságos, valami varázserő, mely megbűvöl, magával ragad az eszmény világába, fölkelti bennünk az álmódosztást, ezt a gyönyört leírni nem lehet, ezt csak átélai kell. Kilencz óra felé kerültünk asztalhoz. Vacsora után ismét az utcákon sétáltunk, mindenütt ének és ének. Amint az ember végig jár Velence szűk utcáin, akaratlanul is eszébe jut a középkor, — szinte attól tart, hogy vajjon egy helyen törrel nem szurják-e le? — S aztán eszébe jut a doge korszak s mindezt olyan összeférhetőnek találja. Velenczére el lehet mondani: Multjában él a nemzet.

A velencei nők többnyire szépek. Különösen a szemök és fogsoruk gyönyörű. Termétek nem állja ki a versenyt a magyar nők termével.

Bizony Velenczét nem a tizek tanácsa tartotta meg, mint azt írják. Megbuktatta a — kereskedelem. Mig az Adriát Velenceze hajói szeltek, addig nagy volt s hatalmas. Aztán felültek a különböző nemzetek gőzösei s Velence csillaga hanyatlani kezdett . . .

Ellátásunk fejedelmi. Bizony a mi vendéglőseink s pinczéreink sokat tanulhatnak itt a kiszolgálást illetőleg.
Váradi István.

IRODALOM.

Katholikus szemle. A dr. *Mihályfi Akos* szerkesztésében megjelenő kitűnő folyóirat márcziusi füzete a következő érdekes közleményeket tartalmazza: *Roth* Nándor: Szereteten evoluczió. *Kubinyi* Viktor: Talleyrand. *Surányi* Miklós: Új naturalizmus. *Kipling* Onignezi. Ifj. dr. *Reisz* Ede: A Szent János lovagrend a Tatárjárás előtt hazánkban. *Bán Aladár*: Az anya és fia. Könyvismertetek és bírálatok.

Színészvív. *Benkő* Jolán, a színtársulat komikája ilyen czim alatt adta ki visszaemlékezéseit. Kedélyes, jóízű történetkék, a melyeket szerzőjük igen kedvesen tud előadni. Mintha csak egy csésze kávé mellett mesélgetne ama bizonyos régi jó időkről . . . Nem a stíl nagymestere, hanem a jó szív szól e visszaemlékezésekből felénk, hol vig, hol megható históriát, a melyeket a közvetlen előadás, az egészen átsugárzó derűs hangulat tesz kissé naiv; kedvelges előadások daczára is érdekesség. A könyvből mutatványt is fogunk közzélni, addig ajánljuk a művésznek tisztelettel s a kedélyes visszaemlékezések kedvelőinek figyelmébe.

A túlvilág. Nagyböjti szentbeszéd, melyeket a budapesti angolkissasszonyok templomában mondott, *Mihályfi Akos* dr.

Az egész emberi életnek, vallásnak, erkölcsnek, középpontja, irányítója az örök élet hite, amely a siron túl kezdődik, de amelyet a siron innen, itt e földön érdemlünk ki magunk számára. Ez igazságból kiindulva veszi *Mihályfi* tárgyalás alá beszédeiben a túlvilágot. Elmékedő lélekre valló mélységgel, alapos tudással s e mellett élénk szívekkel ecseteli a halál, különleges itélet, a pokol rettenetes voltát. Majd feltárja a menyország boldogságát és a tisztóhely szigorúságát; megjelenteti előttünk az utolsó itéletet s végül az utolsó beszédben kimutatja ama kapcsolatot, mely a kereszt és a túlvilág, az ember földi élete, Krisztus kiszívődése s az örök élet között fennáll.

A beszédek világosság, a kifejezésben, bizonyításban szabatosság jellemzik. A rajtuk végigvonuló lelkes hang megtalálja a szívekhez vezető utat; a czélnak is, melyre a szerző szánta, hogy lelkigyakorlatok alkalmával olvasmányul szolgáljon teljesen megfelel, miért is mindenki nagy lelki haszonnal forgathatja. Ára 1 kor. 20 fill. Megrendelhető a Szent-István-Társulatnál.

Igazságszolgáltatás.

Rehabilitáló itélet.

A margittai kiházasítási egylet gyanús körülmények között történt bukása három embert a nagyváradai törvényszék vádlottak padjára juttatott. A család bukás vádjára neheredett dr. *Szántó* Jakab, *Tökés* Vincze és *Akom Gyula* az egylet elnöke, pénztárosa és elnököre s a vád a szabálytalanságok egész halmozását csoportosította. Erre vonatkozólag azonban a szakértők véleménye megváltoztató s a gyanút elhárító volt. A tegnap befejezett három napos tárgyaláson a három tisztviselő meggyanúsításában szenzációs, váratlan fordulat állott be.

A kir. ügyész a szakértők véleménye alapján a vádpontok közül többet elejtett s többet módosított.

Dr. *Márkus* László és dr. *Váradi* Zsigmond védőbeszéde után a fenntartott vád alól is felmentette a kir. törvényszék a meggyanúsított kiházasító egyleti tisztviselőket.

NYILTTÉR.

A jó munka a legjobb reklám.

Ki javítja meg olyan bámulatos olcsón és pontosan az óráját, mint

Freund Benjamin.

Miért? Mert a legjobb gépekkel és munkaerőkkel van ellátva. Ékszer vagy órát csak

Freund Benjaminsnál

vásárolhat legolcsóbban, miért? mert kis hásszonnal is megelégszik.

Fél árban kinél kap szemüveget, hő- és lázmérőket, azt is csak

Freund Benjaminsnál.

Miért mert megvett potom árért egy egész raktárt.

Van-e törött vagy ócska arany és ezüst eladó vagy cserébe akar.

Freund Benjaminsnál

értekesítheti legjobban. Ékszer javítást hallatlan olcsóért eszközöl.

Ki nem tudja, hogy hol lakik az a

Freund Benjamin,

mű-órás, ékszerész és látszerész, az figyelje meg

Nagyvárad, Fő-utcza, Széchenyi-szálloda épületében.

Tavaszi

Czipő-ujdonságaim

megérkeztek!

A legjobb és legelegánsabb női-férfi- és gyermek-czipő különlegességek egyedüli bevásárlási helye:

ARANYI ALBERT

czipő-áruháza

NAGYVÁRAD, Fő-utcza. (Oláry mellett.)

Helybeli és megyei telefonszám: 512.

Óriási választék! Feltűnő olcsó árak!

549 Szolid, pontos kiszolgálás!

Tisztviselőknek árengedmény!

Bumbera Imre

polgári- és papi szabó.

Nagyvárad, új „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a **legujabb divatu** és a **legjobb minőségű** szöveteim raktáron vannak, melyekből a legujabb és legelegánsabb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét az összes áruimra, melyet **kizárólagosan csak a Főtisztelendő papság részére** tartok. Allandóan nagy választék re-

verenda czimáda és egyházi kvadrátusokból Rivétum fekete és viola színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legczélszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csa knálam** szerezhető be.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagy érdemű közönség becses pártfogását kérem föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munkás jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseiket kérve, maradtam kitűnő tisztelettel:

Bumbera Imre,

615

polgári- és papi szabó.

Zala Ferencznél

Fő-utcza, Bazár-bérház

a legujabb nyakkendők, kalapok, czipők, ingek, gallérok, harisnyák, keztyűk, botok, pénztárczák, utazó czikkek

legjutányosabb árban

kaphatók.

LOVACRIN

mesés hatású Amerikai hajnövesztőszer főraktára.

TAVIRATOR.

A harcztérről.

London, márcz. 30. (Saj. tud. táv.) Togo admirális jelentésében elmondja a kikötő támadásának részleteit s az egyik torpedó felrobbanását. A jelentés szerint 9 torpedóüldöző s 6 torpedó naszád teljes gőzzel iparkodtak a kikötő reflektorának fénykörét kikerülve a bejáratot megközelíteni. A kísérlet meggyúsult. A japánoknak 13 halottjuk van.

Tokio, márcz. 30. A japánok eddig 20 ezer kínai katonát képeztek ki s toborzottak seregük kiegészítésére.

Pétervár, márcz. 30. *Kuropolitkin* jelenti, hogy a Sölcungti ütközetben 40 halottjuk volt az oroszoknak s 26-ika óta 100 orosz sebesültet szállítottak Mandzsuriába.

London, márcz. 30. *Csifuból* jelenti: Sölcungot két lovas hadosztály márczius 27-én megtámadta s 28-án 11 órakor sikerült rohammal bevenni az ellenfél erődtiményeit.

Meggyilkolt erdőőr

Déva. (Saj. tud. táv.) Az egyik Déva melletti községbe vezető országuton halva találták *Beke* Lázár erdővédet. A hullán súlyos bot ütések nyomai láthatók. Minden jel arra vall, hogy bosszúból agyonverték.

Khuen Bécsben.

Bécs, márczius 30. Gróf Khuen-Héderváry ő felsége személye körüli miniszter tegnap este Budapestről ideérkezett.

Az orosz gabonaárak.

Berlin márczius 30. A „Berliner Tageblatt“ közli, hogy a gabonavámok kérdésében az orosz kormányval eddigelé nem jött létre megegyezés. (M. T. I.)

Az Unio új államai.

Berlin, márczius 30. A Berliner Tageblatt közli new-yorki távirat alapján, hogy a kongresszus elvben hozzájárult ahhoz, hogy Arizona és Uj-Mexikó mint az Unio negyvenhatodik állama egyesítsék.

A balkánról.

Róma, márczius 30. Illetékes helyen megczáfolják azokat a híreszteléseket, hogy az olasz kormány Albániát illetőleg flotta tervekkel foglalkozik. Alaptalan az a hír is, hogy Vilmos császár — mint a Giornale d'Italia közli — ilyen irányban interveniált. Politikai körökben általános az a vélemény, hogy Ausztria-Magyarország és Olaszország közt a viszoly lényegesen javult.

A szkupstina.

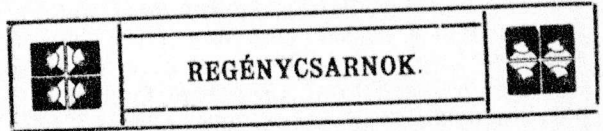
Belgrád, márczius 30. A szkupstina tegnapi ülésén a kormány és a többség között keletkezett fétraértést, mely a fogyasztási adónak Nisben és Kragujeváczban való megszüntetésére vonatkozó indítvány tárgyalásakor keletkezett, a mai szkupstinaülésen a kormányjavaslat majdnem egyhangú elfogodásával szétoszlatták.

A szocziálisták veresége.

Kopenhága, márczius 30. A tegnapi városi képviselőválasztáson az antiszocziálisták 17.370 szavazattal győztek. A négy szocziálistára és négy radikálisra az ellenzéki lajstromon 16.650-en szavaztak.

Tibet megszállása.

London, márczius 30. A vita folyamán kijelentette B. drick indiai miniszter, hogy a kormány nem kívánja olyasminek a kiereszkolását, ami Tibet katonai megszállására vonatkoznék. A Házat április 12-ig elnapolták.

A tenger alatt.

— Kalandos regény. — 92
(Megjelent a Strand Magazine 1902. évfolyamában.)

Irtja: Max Pemberton.

A többiek legnagyobb részt amerikai hajósok, mert a zátonyra került gőzös, az „*East Karang*“ az amerikai kikötők és Yokohama forgalmát közvetítette. Mind odáig vannak csodálkozásukban s nem győznek betelni avval, amit a tenger alatti városban látnak; de egyelőre nem igen lehetnek segítségünkre, mert mind nagyon kimerültek és gyöngék, egyrésztük pedig beteg is. A kapitány leánya, például, önkívületben fekszik és szinte azt mondaná az ember, hogy halott, de Gray orvos azt mondja, hogy nem hal meg.

Ugyanaz napon, délután négy órakor.

Épen most vertek föl álmomból és jelentik, hogy az alsó folyosókban irtózatosan

döngetik a vasajtót és féld, hogy be is török. Nepeen kapitány maga hozta a hirt és hosszasan tanácskozott velem. Okos embernek látszik aki hamar föltalálta, hogy a gép, amely levegőt szivattyúz a tenger alatti városba, ami életünk és ebben igaza van. Ha azok, akik az alsó folyosókban vannak, nem hagyták megállni a gépet, csak azért, mert tudták, hogy mihelyt adunk nekik enni-inni, bizonyos, hogy abba hagyják a munkát s akkor mindnyájunknak vége.

En erre azt feleltem, hogy nem szabad életünket, a levegőt, a rablókra bízni, hanem el kell foglalni az alsó folyosókat s aztán magunknak kell gondoskodnunk arról, hogy a gép meg ne álljon. Igaz, hogy a vállalkozás veszedelmes, mert senki se tudja, hogy hány kalóz rejtőzik odalent a sötét folyosókban, de mégsem szabad visszariadnunk ettől a veszedelemtől, ha csak miudent kockára tenni nem akarunk.

Ebben tehát megállapodtunk, s elhatároztuk egyúttal azt is, hogy mihelyt az alsó folyosókat megtisztítottuk a kalózoktól, lehetőleg még ma éjel kimegyünk a szigetre s megmentjük a hajótöröttek közül azokat, akiket a gyilkos kód még nem pusztított el.

Ugyanaz napon, este hét órákor.

Kinyitottuk tehát az alsó vaskaput és lementünk az eddig zárt folyosókba. Hét ember, köztük Nepeen kapitány, jön velem s mindnyájunknál puská van. Egyikünk se tudja, hány baramia rejtőzhetik odalent, egyikünk se sejti, hogy a veszedelmes útvesztőnek melyik alagútjából les ránk a halál. Az ismeretlenbe megyünk, félénk, óvatos léptekkel s mindegyikünk azt kéri magában: — »Följutok-e ismét a napvilágra?« . . . s mindegyik azt sugja társának: — »Szorujunk összebb, hogy közelebb legyünk.«

A dörmögés azonnal megszűnt, mihelyt a szárnyas vasajtót kinyitottuk. Egy darabig hallgatóva néztünk le a hosszú folyosóra, mely végtől-hosszig világos volt, mert a villamos lámpák egyre égtek benne. Halálos csönd fogadott bennünket, csak a nagy gép dübörgött egész lent a mélyben és minden löktetése friss levegőt, új életet hozott a tenger alatti városba. . . . Csöndesek és néptelenek voltak a sötét mellék-folyosók is: akárki leskelődött ott, bizonyos, hogy félt mutatni magát és nem mert szembeszállni velünk.

Lassan, óvatosan mentünk előre és sorra vizsgáltuk a sötét nehéz folyosókat, melyeknek félhomályát csak a főfolyosóról beszűrődő világosság derített föl némileg. Gyakran hirtelen megálltunk mind a heten . . . most, mintha árnyakat láttunk volna elsuhanni a fal mentén, majd meg léptek zaját véltük hallani, de csak a gép zakatolása, vagy a szellőztetők halk csatogása volt . . . majd ismét ijedten döbbsentünk vissza, amint valamelyik ablakon megláttuk az óriási polyp, a kraken, ocsmány fejét, hosszú, kocsonyás karjait . . . És ismét más szörnyetegek, a tenger kalózái, félelmetes fogsorú czápák, iszonyú tengeri rákok, oly nagyok, hogy egy ökröt is átfoghattak és agyonszoríthattak volna tüskés, csontos lábaikkal, — s ily szörnyetegeket tucatzájával láttunk az ablakokon át . . . de embert, azt még nem láttunk egyet sem.

— Csak örült lakhatik ily városban! — szólt Nepeen kapitány, aki oly sápadt volt, mint a halál. — Ha nem a tulajdon szememmel látnám mind ezt, nem hinném el, akárki mondaná is!

— Ugy van, ez a város az örültek háza, — feleltem halkan; — de erről talán máskor beszéljünk, mert lehet, hogy az árnyak fölének . . . Vigyázz! . . . amott a földön látok valamit . . . Ah, az első, de ez már halott!

Valóban halott volt, — futás közben szűrték le társai, mert a hosszú katalóniai kés még ott volt a baloldalában s a nem rég ütött seb még vérzett.

(Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG.

A gyakorlati gazdatisztek országos kongresszusa.

Budapestben május 4-én a váci-utcai városrész közgyűlési termében megtartandó és Zichy Jenő gróf védnöksége alatti kongresszusnak diszelnöki tisztségét *Balthyány Tivadar* gróf, ki legutóbb a vasutasok ügyében nyilatkozó beszédet mondott a parlamentben, elfogadta s így most már a rendező bizottság a teljes programot megállapíthatta. A program a következő: I. Husvét napján este fél 10 órákor ismerkedési estély a Continental-szálló étkező-termében, V., Szabadságtér.

A kongresszusi tagok lakást 15% árkedvezményvel kaphatnak a szállóban. II. Husvét másod napján: 1. Délelőtt 9 órákor a nagy rendezőségbe lenni óhajtok jelentkezése a kongresszusi teremben. 2. Délelőtt fél 10 órákor küldöttség megy a védőért és a diszelnökért. 3. Délelőtt 10 órákor a kongresszus megnyitása. Főtárgyai: Az 1900. évi XXXII. t.-cz. sérelmes szakaszainak hatályon kívül helyezése és a földmivélsügyi miniszter rendelet-tervezetében itt gazdatiszti vizsga tárgyában állásfoglalás. Előadó: *Merza Márton* a N. O. G. O. S. igazgatója.

A gyakorlati gazdatisztek díjtalanul történő állásbajuttatásának legeredményesebb módja. Előadó: *Tarnay Károly* dr., a N. O. G. O. E. titkára. A gyakorlati gazdatisztek nyugdíjgyének mielőbbi megoldása. Előadó: *Merza Márton*, a N. O. G. O. E. igazgatója. Az állásnélküli gazdatisztek ideiglenes segélyezése. Előadó: *Varga Béla*, uradalmi tisztartó s a Somogy megyei Körnek elnöke.

A kongresszus után bankett a Royal-szálloda étkező termében.

Az igazolt kongresszusi tagok, kik az elősorolt tárgyakhoz hozzászólni akarnak, felszólalásukat jelentsék be a Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete igazgatóságának, (Budapest, VII., Baross-tér 14. sz.); mert az elnök csak a jelentkezetteknek adhatja meg a szót.

Hogyan lehet a bor keserűségét megszüntetni? A must tökéletes és gyors kieresztése csakis fűthető és szellőztethető helyiségben 1b—20°C. állandó hőmérséklet mellett eszközölhető. A megkeseredést parányi élősködő gombafaj okozza, mely erős nagytítás mellett elágazó girbe-görbe és csomós, illetve bütykös fonalakból állóknak látszik. Ezen élősködő behatására állítólag a rendes erjesztő gombák teste felbomlik és ennek következtében valami keserű anyag kerül a borba, melyet mindaddig nem sikerült külön választani s így ma még teljesen ismeretlen anyagnak mondható. Az ilyen beteg bor rendes jó ize kezdetben kellemetlen édeskessé, utóbb keserűvé, végül egészen az émelygésig keserűvé változik. Orvossága 65° C. pesztőrözni, aztán egészséges, ujborból származó 3—5° saját seprővel keverni a beteg bort.

Használhatunk-e istálló trágyát a luczerna alá. Sokszor felmerült már azon kérdés, hogy luczerna s egyáltalán a pillangós virágú takarmány növények alá helyen való lesz-e az istállótrágya alkalmazása. Ezen kérdésre kétféle feleletet is lehet adni, mert ha abból a szempontból indulunk ki, hogy a pillangós virágú növények nitrogén szükségletüket a gyökereiben levő növénygumók segítségével a levegő szabad nitrogénjából fedezik, válaszunk csak az lehet, hogy ezen növények alá istállótrágyát s egyáltalán bármilyen nitrogén tartalmú trágyát alkalmazni nem tanácsos, mert különben nitrogén gyűjtő képességük érvényre nem juthat.

Ha azonban a kérdést a maga praktikus oldaláról vesszük figyelembe, azt kell mondanunk, — és ez a helyes — hogy abban az esetben, ha a talaj nitrogénben nagyon szegény, indokolt lesz az istállótrágya, a vagy a nitrogén tartalmú műtrágyafélék alkalmazása

mert ezen növények nitrogén szükségletüket csak akkor fedezhetik a levegőből, ha kellően megerősödtek s így már bizonyos fokú fejlettséggel bírnak. Mindenesetre tehát nagy mennyiségű trágya alkalmazása nem lesz helyes eljárással s éppen ezért legcélszerűbb eljárás az lesz, ha azt vagy az elővetemény alá alkalmazzuk, vagy pedig a luczernát az istállótrágyától messze nem következtetjük. Ha a luczernát védőnövényvel vetjük, az alá istállótrágyát ne alkalmazzunk, mivel az annak megdőlését segíti elő, a mi pedig a luczerna kivesztését fogja eredményezni. Ilyen esetben ha a talaj nitrogén tartalma pótlásra szorul, azt leghelyesebben a nitrogén tartalmú műtrágyafélésekkel fogjuk megadhatni.

Nagyváradai hetivásár.

Vásári árjegyzék a nagyváradai piacon 1904. márcz. hó 28—29. napján tartott vásárbán eladott természetnyek és élelmi szereknek.

Tiszta buza 15.60 15.40. Kétszeres buza 14.80—14.60 Rozs 12.40. 12 Arpa 10.80—10.60—Zab 10.40—10.20. Tengeri 11.20 10.80 Borsó 32.—. Lencse 36.—. Bab 17.—. Köleskása 24.—. Burgonya 5.80 100 kiló lángliszt 28.60. Zsemlyeliszt 27.80. Fehér kenyér liszt 27.40. Barna kenyér liszt 25.—. Széna fuvarral 4.60. Szótt szalonna 160.—. 6 kiló zsúp-szalma 20. 150 dkr. alom-szalma —. 12. 1 köbméter bükkfa 6.60. Tölgyfa 6.—. Cserfa 6.70. 1 kiló marhahus I. oszt. 1.04. Marhahus II. o. —.96. Marhahus III. o. —.88. 1 liter ó-bor 1.—. 1 liter új-bor —.68. Pálinka —.72. Szilvapálinka 1.60. Szesz 2.—. 1 méter. kősz 21.50. 1 mm. nyers faggyu 48.—. 1 mm. olvasztott faggyu 68.—. 1 mm. szappan 48.—. 1 mm. birka gyapju —. 1 mm. magyar gyapju —. 1 htr ó-bor 60.—. 1 htr új-bor 34.—. 1 mm. mész 1.60. 1 mm. kemény faszén 3.20. 1 mm. puha faszén 3.—. 1 mm. kendermag 20.—. 1 mm. köles —. 1 mm. repce —. 1 mm. dió 60.—. 1 mm. mogyoró —. 1 mm. aszalt szilva 48.—. 1 kgr. savanyu káposzta —.24. 1 kgr. szalonna 1.52. 1 kgr. sertés-hus 1.28. 1 kgr. juh-hus —.73. 1 kgr. vereshagyma —.16. 1 kgr. foghagyma —.50. 1 kgr. bors 2.40. 1 kgr. paprika 3.60 1 kgr. barna kenyér —.22. 1 ltr. kőolaj 44.

Lábas jószágok: Hizott sertés mintegy 160 drb. Félhizott 300 drb. 2 évestől feljebb 200 drb. 1 évestől 2 évesig mintegy 320 drb. Süldő 360 drb. Malacz 332 drb. Hizott marha 280 drb. Jármos ökör 1800 drb. Fejős tehén 670 drb. Borju 800 drb. Bivaly 27 drb. Juh és kecske 20 drb. Ló 2581 drb.

Marha ártáblázat 1904. márcz. 28-án.
1 pár I-ső rendű jármos ökör 620—800 kor.
1 pár II-od rendű jármos ökör 530—600 k.
1 pár III-ad rendű jármos ökör 300—520 k.
1 drb fejős tehén 140—300 k. 1 drb vágó ökör 250 kgr. 160—320 k. 1 drb vágó tehén 150 kgr. 140—240 k. 1 drb veres borju 26—50 k. 1 db fél éves borju 54—110 k. 1 drb egy éves borju 60—140 k. 1 drb két éves borju 80—240 k. 1 drb hizott sertés 100 kgr.-ként 116—122 1 pár fél éves sertés 52—66 k. 1 pár egy éves sertés 70—150 k. 1 pár két éves sertés 120—230 1 drb ló 160—300 k. 1 pár ökör bőr 40 50— 1 pár tehénbőr 26—36 k. 1 pár borjubőr 10—20 k. 1 pár lóbőr 10—20 k.

Értéktőzsde

	Budapest, márcz. 30.
Osztárk hitel	688.50
Magyar hitel	749.50
Allamvasut	694.—
Rimamurányi	488.—
Magyar jelzálog	585.25
Salgótarjáni	—
Wagon-kölcsön	—

Határidők.

	Budapest, márcz. 30.
Buza kőóber	7.86
Buza áprilisra	7.88
Tengeri	6.26
Rozs okt.	6.3
Zab ápr.	5.90
Káposzta, repce, aug.	11.90

Hivatalos árfolyamok

budapesti áru- és értéktőzsdén 1904. márcz. 30-án.

Magyar aranyjárdék	1.18
Magyar koronajárdék	99.90
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	89.25
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1876-ból	—
Magyar földtehermentesítési kötvény 4%	98.15
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.50
Italmérési jog megváltási kötvény	—
Horráth szlavon földtehermentesítési kötvény	208.50
Magyar nyeresemény-sorsjegy-kölcsön	1.65
Tizsasabályozás és szegedi sorsjegyek-kölcsön	99.15
Oszták járadék papírban	99.90
Oszták járadék papírban	119.30
Oszták járadék aranyban	99.25

Oszták korona járadék	151.50
Oszták államsorsjegyek	16.05
Oszták magyar bank részvény	767.15
Magyar hitelbankrészvény	646.25
Oszták hitelintézet részvény	688.50
Párisi vista	19.08
29 frankos arany (Napoleon'dor)	117.82
Németbirodalmi márka	239.92
Londoni vista	95.47
20 márkás arany	23.49

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Értesítés!

Tudatni kívánom a t. vevőközön-
séggel, hogy a

tavaszi áruk
teljesen megérkeztek

s annak megtekintése valóban
figyelmet érdemel.

Bámulatot keltő nagy raktár
minden cikkben az ösmert
szolid és olcsó árak mellett.

Tisztelettel 617

Háasz Manó

Zöldfa-utca elején.

Hajnal Ferencz

fűszer-, csemege-, bor-, ásványviz- és vadás-
kereskedése

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA,
Széchenyi-szállodával szemben.

A tavaszi idény beálltával ajánlom friss csi-
raképes luczerna, lóhere, burgundi stb. gazdasági
vetemény- és virágmagvaimat,
melyeket a legjutányosabb napi ár mellett
számítok.

Ugyszintén a n. é. közönség szives tudomá-
sára hozom, hogy mindennemű

festékárakat

berendeztem, melyekből állandó raktárt
tartok u. m.

kencze, terpentín, lackok, brünnolajok, padlilackok, par-
quetzsír, valamint por és olajfestékeket (minden
színen). Ecsetek és meszelőárn

Friss, ez idényű töltésű ásvány- és gyógyvizek,
az

Előpataki bor és gyógyviz

főraktára Bihar, Békés és Szilágymegyeék részére.

Vidéki megrendeléseknél csomagolás és vasúthoz
szállítás teljesen díjtalanul eszközöltetik.
Számos megrendelést kérve, maradok

kiváló tisztelettel

HAJNAL FERENCZ.

577

Friedl és Jörös

fűszer-, csemege-, bor-, és déligyümölcs kereskedése
Nagyvárad, Szt. László-tér, Kert- és Beóthy
Ödön-u. sarkán.

Van szerencsénk a t. közönség bőjti és
husvétjárak szükségleteinek üzletünkben való be-
vásárlására a következő árucikkekre felhívni
becses figyelmét.

Halkonzervek: olajos és páczolt, bismark, filét,
háring, sardinia, tengerirák,
halikra, (caviár) stb.

Sajtok: az összes hazai és külföldi sajtok, lipői
és csemege székely túró naponként friss
szállítvány.

ALMA, feltűnő szép, tiszaháti
csemege-fajok. Kilója 40, 56, 64, 72,
80 f. és 1 korona.

Malaga-szőlő: fél kilogrammos doboz 1 K 20 f.
Kilója 2 K 40 f.

Mindennemű déligyümölcsök és befőttek.

Pusztá fancieskai tea-vaj naponként
friss.

Scharp egészségi »kuglóf«-liszje, mely érmekkel
és diszoklovéllal lett kintetve, »kuglóf«
sütemények és torták készítéséhez utasítással cso-
magja 50 fillér.

Husvétli csukorka tojás, csemege és salon
csukorkák, dus választék.

Likörök-, Cognacok-, Pezsgőborok, a hazai és
külföldi hírnevesebb gyártmányai.

Borok: mult évi termésű vadkerti kiváló finom
bor 1 lit. 80 fill

Ünnepi sonka. Ant. Chmel prágai sonkái, az
összes forgalomban lévő sonkák közt a leg híresebb és
legjobb 3-3 1/2 kgros kilója 2 K 50 f. 4 1/2
—5-6-7 kgros darabja 2 K 40 fill.

Számos megrendelést kérve vagyunk

kiváló tisztelettel

Friedl és Jörös.

659

**„Wiener Allgemeine Medi-
cinischen Zeitung”**

című orvosi szaklapban olvasható:

Wilhelm Ferencz gyógyszerész, cs.
és kir. udvari szállító Neunkirchen, Alsó-
Ausztria által feltalált Wilhelm-féle antiarthri-
tikus antireumatikus vértisztító tea, ez a gyorsan
ismertté vált gyógyszer, illetékes nyilatko-
zat szerint minden időben a vérnek minden
beteges lerakódása ellen alapos gyógyszernek
bizonyult minden korbéli és nembeli em-
bernek. Az ezer féle gyögmód, melyet
vele a csuznál, reumánál, ideg-, izom-, és
izületi bántalmaknál el lehet érni, biztosít-
ják e szernek a nevezett bántalmak ellen
való kitűnő gyógyszer híret. Ép így bőr-
kiütéseknél, nemi betegségeknél, akármilyen
régii és elhanyagolt bajok legyenek is ezek,
miután ez a szer belső használatnál az
egész szervezetet megtisztítja. Hämorrhoi-
dális betegségek és székrekedés, májbajok
és sárgaság ellen valódi kincset ér ez a
tea, csak valódi legyen a tea és nem sza-
bad utáztat által megtéveszteniünk magun-
kat, mert ily esetben eredmény nélkül
adjuk ki a pénzt. Az igazi, orvosi előírás
után készült Wilhelm-féle antiarthritikus
antireumatikus vértisztító tea használati
utasítással együtt a feltalálótól **Wilhelm
Ferencz** gyógyszerész, cs. és kir. ud-
vari szállító Neunkirchen, vagy fiókjaitól
rendelhető meg.

Uj asztalos üzlet!

Van szerencsém a m. t. közönség szives
tudomására hozni, miszerint Nagyváradon,
Szalárdi-utca 9-ik szám alatt egy mai
kor követelményeinek minden tekintetben
megfelelő

asztalos műhelyt

rendeztem be, hol modern szalon, háló és
ebédlő; valamint konyhaberendezéseket a leg-
magasabb igényeket is kielégítőleg állítok
elő. — Üzleti berendezéseket, portálokat a
legcsinosabb kivitel s a legalacsonyabb árszá-
mítás mellett készítek.

Részemről oda törekedve, hogy a n. é.
közönségnek mindenkor teljes megalégedésére
a leglekiismeretesebb árszámítás mellett
szállítsam b. megrendelését, a szives párt-
fogást kérve vagyok

kiváló tisztelettel

Lechnitzki Árpád,
asztalos mester.

660

Sz. KOCSIS JÁNOS

férfi-szabó üzlete
NAGYVÁRAD, Szent László-tér, a „Sas” kávéház
mellett

Megérkeztek

a hazai angol és francia tavaszi szöveteim a leg-
nagyobb választékban, melyekből **jutányos árakért**
a legújabb divat szerinti uri ruhákkal szolgálom.

Tisztelettel

Sz. Kocsis János, katonai és polgári szabó

606

Uj női kalap divatterem!

A nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozom, hogy helyben **Zöldfa-utca** (Rendes ház) a mai kor igényeinek megfelelő bécsi és budapesti

női kalap divattermet (Szalont)

nyitottam. Főtörekvésem az leend, hogy mindig divatos, szép és olcsó árukkal álljak a nagyérdemű közönség rendelkezésére.

Egyben pedig bátorkodom felhívni nagyérdemű hölgyközönség b. figyelmét **kalap ujdonságaimra**, ugyszintén gyermek kalapok kaphatók, valamint átalakításokat jutányos áron eszközölök.

A hö gyközönség becses pártfogását kérve vagyok:

kiváló tisztelettel

VEISZ REGINA,

Zöldfa-utca Rendes-ház I. em., bécsi és pesti divatárusról

UJ NŐI KALAP SZALON.

M. kir. államilag megvizsgált ólomzárolt tiszta csiraképes Gazdasági vetőmagvak minőség szerint a legolcsóbb naplárban.

KÁDÁR JÁNOS

fűszer-, csemege-, bor-, ásvány- és gyógyvizek nagykereskedése
N a g y v á r a d.

Mélyen tisztelt vevőim szives tudomására hozom, hogy a *bőjti áruim* megérkeztek, u. m. mindentéle *sajt-neműek*: lipthói, havasi, székely juh turó.

Mindennemű *olajos és páczolt halneműek, tőke-hal*, (stockfish), különféle *conservek, aszalt gyümölcsök*, savanyított hordós *káposzta*, hidegen ütött *lenmag-olaj, carfiol, uj-burgonya*, mindenféle déli és hazai *friss gyümölcsök*, baraczk, málna, szilva és szeder iz.

Tea, rum, magyar- és francia-pezsögök, *saját termésű asztali borok*. Naponta friss *tea-vaj* és frissen *darált mák, közkedvelt Kádár-kávékeverék*, mely háromféle vegyüleből áll cuba, aranyjáva és arab moccából *kilója 1 frt 60 kr.*

Háztartási portorico-kávé kilója 1 frt 20 kr.

28.

Kiváló tisztelettel

K á d á r J á n o s.

Mindennemű ásvány- gyógyvizek, a világhírű vásártelki mór-föld és a Málnási Mária-forrás egyedüli raktára.

Arczapolásra legjobb az „**IDEAL**”-arczcrém. Ártalmatlan nem zsiros **1 tégely 1 korona 60 fill.**

PARFÜMERIE SAVOLY illatszertár.

Berger Sándor

NAGYVÁRAD, BÉMER-TÉR. (SZINHÁZ-SAROK.)

H u s v é t i l o c s o l ó p a r f ü m o k

Valódi **KÖLNI VIZEK.**

EREDETI ANGOL és FRANCZIA ILLATSZEREK.

TRIFOLIUM, hajhullás ellen.

Rókás védjegyű lilliomtej.

Valódi **B A Y R U M** fejmósásra.

EAU DE QUININE.

659.

Piperecikkek dús választékban. — Szabott árak!

Jótétemény lábizzadásban szenvedőknek: **LABOLIN** még oly idült esetben is sikert ér el. **1 üveg 1 korona 20 fill.**

THYMOL-különlegességek: fogcserm 1 tubus 50 fill., szájfiz 80, 1.50 2., fogpor 70 fill., fogpuzta 1.20 fill.

Alkalmi ajándéktárgyak. Folytonos ujdonságok.

Első Nagyváradi Asztalos-Társaság Butorraktára

Nagyvárad, Nagy-Telleky-utca.

Tisztelettel értesítjük a nagyérdemű közönséget, miszerint

BÚTOR-ÜZLETÜNKET

magnagyobbítva, a mai kor követelményeinek teljesen megfelelőleg, a legmodernebbül berendeztük. — Dusan felszerelt raktáron tartunk *hálószoba-, ebédlő és SZALON-BERENDEZÉSEKET*, valamint *THONET-féle HAJLITOTT BUTOROKAT*, ugyszintén *ASZTALOS és KÁRPITOS MUNKÁK* előállítását a legjutányosabb árszámítás és a legizlésebb kiállítás mellett elvállalunk. — Ugyszintén az *ESZTERGÁLYOS SZAKBA VÁGÓ munkálatok* a legolcsóbb árszámítás és a lelelkiismeretesebb kivitel mellett eszközöltetnek, valamint az e szakmába vágó munkák szintén raktáron is tartatnak. — Tisztelettel

Lukács Antal és Társa.

685